

Nr 831.

Av herr **Ström m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 266, angående anslag till statens arbetslöshetskommision, reservarbeten och kontantunderstödsverksamhet m. m.*

Socialistiska partiet har i motionerna nr 7 och 8 i A. K. vid årets riksdag angivit sin syn på arbetslöshetsproblemet och föreslagit de lösningar som kunna bringa effektiv hjälp åt alla arbetslösa. Bl. a. ha vi yrkat på A. K:s avskaffande, slopande av besvärsnämnden och flera andra med proposition nr 266 sammanhängande frågor. Utöver de synpunkter som anförts i dessa motioner kunna vi anföra följande uppgifter till stöd för våra yrkanden, hämtade delvis ur regeringens egen proposition. De effektiva arbetslönerna vid de statliga reservarbetena voro enligt statistiken på sidan 8:

	Per arbetsdag	Procent av samt- liga kostnader
1931—1932.....	4.26	58.6
1932—1933.....	4.08	56.8
1933—1934.....	4.37	54.6
1934—1935.....	4.18	47.7

Av detta framgår att arbetslönerna minskats både per dag och beträffande procenten av samtliga kostnader, d. v. s. att arbetarnas andel av kostnaderna, i form av lön, stadigt sjunkit. Däremot ha ledningskostnaderna stadigt stigit som framgår av följande siffror:

	Per arbetsdag	Procent av samt- liga kostnader
1931—1932	0.42	5.8
1932—1933	0.46	6.4
1933—1934	0.52	6.5
1934—1935	0.61	7.0

Förläggningskostnaderna däremot ha minskats, troligen på grund av försämringen av dessa, att döma av den mängd av klagomål som inströmma angående bostädernas beskaffenhet m. m. Kostnaderna för förläggningarna äro följande:

	Per arbetsdag	Procent av samt- liga kostnader
1931—1932	0.42	5.8
1932—1933	0.30	4.2
1933—1934	0.33	4.1
1934—1935	0.30	3.5

Som ytterligare bevis på försämringen av hjälpen till de arbetslösa, kunna anföras siffror för totalantalet statligt och kommunalt hjälpta de senaste två åren enligt propositionen sid. 17:

Tidpunkt	Arbetslinjen					Understödslinjen					Ungdomshjälpen					Summa hjälpta	
	i statliga reserverbeten sysseletta	i statskommunala reserverbeten sysseletta	i kommunala reserverbeten sysseletta	Summa	% av hela antalet hjälpsskände	dagunderstödda med statsbidrag	kommunalt understödda	Summa	% av hela antalet hjälpsskände	kurslektare	deltagare i frivilligt arbetskänst	i ungdomsreserverbeten sysseletta	Summa	% av hela antalet hjälpsskände	Antal	% av hela antalet hjälpsskände	
1934																	
januari ...	18,598	13,879	10,546	43,023	25.1	56,083	13,087	69,170	40.3	4,091	430	—	4,521	2.6	116,714	68.0	
april	21,935	17,277	6,028	45,240	31.0	42,223	8,006	50,229	34.5	2,836	800	—	3,636	2.5	99,105	68.0	
juli	26,756	17,075	4,376	48,207	55.9	12,536	2,890	15,426	17.9	1,209	986	—	2,195	2.5	65,828	76.3	
oktober...	23,639	14,187	3,995	41,821	49.3	7,076	2,618	9,694	11.4	1,164	960	34	2,158	2.6	53,673	63.3	
1935																	
januari ...	19,190	12,221	5,318	36,729	39.3	16,129	5,959	22,088	23.6	1,865	1,222	69	3,156	3.4	61,973	66.3	
februari ..	19,232	12,662	5,543	37,437	41.7	17,450	5,134	22,584	25.1	2,027	1,369	68	3,464	3.9	63,485	70.7	
mars	19,392	12,851	4,674	36,917	44.2	15,962	4,153	20,115	24.1	2,192	1,306	57	3,555	4.2	60,587	72.5	
april	17,345	11,780	3,455	32,580	43.4	11,859	3,730	15,589	20.7	1,740	1,186	63	2,989	4.0	51,158	68.1	
maj	18,878	10,843	2,813	32,534	53.2	4,335	2,875	7,210	11.8	773	1,025	45	1,843	3.0	41,587	68.0	
juni	20,398	10,168	2,697	33,263	65.0	249	1,943	2,192	4.3	307	683	—	990	1.9	36,445	71.2	
juli	18,215	9,132	2,200	29,547	69.4	598	1,631	2,229	5.2	232	576	16	824	1.9	32,600	76.5	
augusti ...	16,288	8,325	2,551	27,164	65.1	400	1,991	2,391	5.7	166	396	64	626	1.5	30,181	72.3	
september...	14,356	7,232	2,759	24,347	59.1	260	2,342	2,602	6.3	180	335	90	605	1.5	27,554	66.9	
oktober...	13,320	6,626	2,833	22,779	48.4	807	3,769	4,576	9.7	253	351	177	781	1.7	28,136	59.8	
november...	13,181	6,845	3,301	23,327	43.1	3,336	4,309	7,645	14.1	386	466	217	1,069	2.0	32,041	59.2	
december ..	11,389	6,207	3,154	20,750	35.8	7,685	4,439	12,124	20.9	422	318	237	977	1.7	33,851	58.4	

De vägar som det socialistiska partiet anvisat i sina tidigare vid årets riksdag väckta motioner och de förslag vi framfört utgå ifrån att samhället har skyldighet att hjälpa alla arbetslösa som äro i behov av hjälp. Vi förutsätta givetvis, liksom socialministern, att kommunerna skola bära en del av denna börda, åtminstone tills riksdagen godkänt vårt krav om lagstadgad rätt till understöd för varje behövande arbetslös. Men staten bör till dem, som ej erhålla kommunal hjälp i form av arbete eller understöd, anskaffa arbete eller utbetala understöd som dessa kunna anständigt försörja sig på. Den högkonjunktur som nu råder vilar på rustningsindustriens oerhörda uppsving vilket gör att den måste bli mycket osäker. Detta nödvändiggör att man redan nu förbereder sig på en eventuell ökad arbetslöshet. Bästa och effektivaste hjälpen mot arbetslösheten är att staten anordnar offentliga arbeten som utfyller konjunkturkurvorna. Arbetsuppgifter saknas icke. Bostäder behöva byggas och förbättras, friluftsbad anläggas, utdikningar av sumpmarker och mossar företagas, cykelbanor anläggas vid de stora trafikstråken, m. fl. nödvändiga arbeten.

Statens ekonomiska ställning och inkomster äro nu sådana, att det icke finns något som motiverar svältpolitiken mot de arbetslösa. När man anser från borgerligt och socialdemokratiskt håll att man kan öka utgifterna till militära rustningar med 30 à 40 milj. kronor, bör man också kunna hjälpa

landets egna invånare så att dessa slippa från A. K:s svältförläggningar och fattigvårdsunderstöd. Under hänvisning till det ovan anförda och de linjer för anordnande av arbeten och utbetalande av understöd som anförts i våra motioner nr 7 och 8 i A. K. och med stöd av de siffror angående arbetslöshetens omfattning och behovet av hjälp som återfinnas i regeringens proposition hemställa vi,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 266 måtte anvisa ett belopp på 75 miljoner för arbetslöshetens bekämpande genom arbeten i statens regi, med avtalsenliga löner och utbetalande av understöd enligt de i motionerna 7 och 8 i A. K. anförda riktlinjerna.

Stockholm den 20 maj 1936.

Albin Ström.

K. Kilbom.

Verner Karlsson.

Torsten Henrikson.

Arv. Olsson.

Nils Flyg.

Aug. Spångberg.

Viktor Herou.
